

Des de 1983, la Generalitat de Catalunya premia la trajectòria d'aquelles empreses que fan de la seva capacitat d'innovar una clau d'èxit. Metalquímia, GTD, La Farga Lacambra i Telstar han ocupat el podi aquest 2001.

Jordi Net és el director de màrqueting de Telstar, una empresa de Terrassa (Vallès Occidental) dedicada a la fabricació d'equips de tecnologia de buit i d'esterilització. La seva aposta per nous processos de desenvolupament li ha valgut el reconeixement dels seus clients, que s'ha traduït en un increment constant de vendes i en l'entrada en nous mercats, com el dels Estats Units.

La innovació també ha estat una constant per a la gironina Metalquímia des dels seus inicis el 1971, especialitzada en el disseny i fabricació de maquinària per a la indústria càrnia, que els ha permès, segons Josep Lagares, director general, "una forta expansió internacional i consolidar un creixement anual al voltant del 20%". No en va, enguany l'empresa ha facturat uns 1.798 milions de pessetes (10,81 milions d'euros), dels quals un 85% corresponen a operacions efectuades en mercats internacionals. Entre les seves innovacions hi ha un sistema de marinats de carn fresca i el disseny de la primera planta contínua i automàtica de productes carnis cuïts, com ara el pernil dolç, en poc espai.

Telstar i Metalquímia ni pertanyen al mateix sector econòmic ni responen a una mateixa realitat empresarial. Però aquest any van coincidir, juntament amb GTD i La Farga Lacambra, en la cerimònia de lliurament dels Premis a la Innovació Tecnològica 2001, que des de 1983 el Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial, CIDEM, dependent del Departament d'Indústria de la Generalitat de Catalunya, atorga en reconeixement a la tasca feta en la gestió de la innovació com un

GTD, per exemple, és una empresa de Barcelona que "se centra a concebre, dissenyar, posar en servei i mantenir sistemes d'informació i comunicacions per a clients dels sectors industrial, aeroespacial, defensa, ciència i investigació, i telecomunicacions", com explica David Campos, el seu cap de qualitat. Aquesta empresa l'any passat va facturar uns 2.900 milions de pessetes (17,43 milions d'euros) i l'increment de facturació consolidat enguany se situa en el 60%.

Els semielaborats de coure a partir de coure reciclat i la incorporació de les noves tecnologies en els seus processos han permès a La Farga Lacambra, per la seva banda, augmentar en un 80% el seu volum de negoci en només dos anys. El treball en la innovació d'aquesta empresa de les Masies de Voltregà (Osona) ha donat també els seus fruits. "L'obtenció de fil d'aram d'alta conductivitat elèctrica ens ha convertit en la primera del món a processar aquest producte amb matèria primera secundària", celebra Oriol Guixà, el seu director general.

Recollir i gestionar noves idees.

Per innovar no n'hi ha prou amb fer recerca i desenvolupament; també és necessari que es generin nous conceptes, que el producte es desenvolupi en el menor temps possible, que constantment es redefineixin els processos i que existeixi una bona gestió del que es fa i de la tecnologia que s'hi aplica. Els procediments que han seguit les empreses premiades són variats.

En el cas de Telstar, l'empresa disposa de bústies físiques i electròniques on qualsevol treballador pot exposar-hi la se-

Podi a la innovació

procés estratègic. Un procés que duu les empreses a desenvolupar dissenys nous, patents, tecnologia innovadora i que, en molts casos, s'inicia força anys abans d'aconseguir cap resultat. Cada empresa, però, té la seva recepta, el seu mètode més o menys propi per reeixir.

va idea, tant si és de millora, desenvolupament o canvi en els processos i productes. Periòdicament un comitè es reuneix per estudiar les propostes i decideix quines cal estudiar a fons. A partir d'aquí se seleccionen les que es convertiran en projectes i es constitueixen grups de treball

**ETAPES D'UN MATEIX
PROCÉS**

Innovar és un procés llarg i complex: des de la generació de nous conceptes i idees (a la pàgina de l'esquerra, l'empresa GTD n'és especialista), a la creació de prototips, l'aplicació de la tecnologia necessària (a sota d'aquestes línies, l'empresa La Farga Lacambra) i, finalment, la fabricació del producte ideat (a sota, a la dreta, Telstar).

multidisciplinar amb un cap de projecte. Tot seguit es doten els recursos i es planifiquen els trets bàsics de cada projecte. Per a Jordi Net, "l'objectiu principal d'aquest procés és escurçar al màxim el temps necessari per passar a una fase d'industrialització i llançament en el mercat".

Un procés semblant se segueix a Metalquímia. La generació de nous conceptes parteix d'una pluja d'idees procedent de la base de dades, visites a clients, fires, o dels treballadors de la mateixa empresa. Una vegada existeix algun projecte consistent un comitè l'analitza i calcula el valor afegit que pot tenir aquella innovació determinada en el camp que toca l'empresa; en aquest cas, la indústria càrnia. "D'ençà 1996 que dels 25 programes iniciats per Metalquímia, 22 són al mercat i això suposa un percentatge molt alt d'èxit", assenyala Josep Lagares. Aquesta empresa gironina s'encarrega gairebé de tota la cadena des que sorgeix el disseny fins que es fa l'emalatge, tot i que tenen més de 40 tallers treballant per ells que s'encarreguen de fabricar les peces que constituïran el producte final.

Per a GTD, en canvi, la gestió de la innovació no es tracta de manera particular i cercant com a fita final poder obrir nous mercats o desenvolupar nous productes, sinó que el procés de gestió de la innovació té els seus inicis en el primer projecte fet per GTD i continua vigent formant part de les diferents activitats de l'empresa. Per aquest motiu, i com explica David Campos, "el desenvolupament de GTD s'ha basat en la realització continuada d'inversions en R+D, formació continuada del personal en alta tecnologia, as-

sociació estratègica amb empreses internacionals de gran pes específic i retorns d'experiència, *spinoffs*, estratègicament planificats".

Tecnologia compartida. Amb certes diferències respecte els dos anteriors models, La Farga Lacambra disposa de 50 proveïdors externs de tecnologia. Al llarg dels darrers exercicis, el 70% de projectes de R+D han estat subcontractats a proveïdors externs de tecnologia i han aconseguit una mitjana d'una nova patent l'any.

Amb tot, com avança Oriol Guixà, "aquesta empresa és conscient de la importància de la creativitat dels seus treballadors pel seu desenvolupament i s'està fent un esforç en aspectes de comunicació interna, participació i motivació". Però, a més, La Farga Lacambra és una de les empreses que aposten més pel progrés tecnològic en col·laboració amb l'entorn universitari. També Metalquímia, Telstar i GTD col·laboren amb les universitats en alguns casos. Aquesta darrera, per exemple, ofereix pràctiques d'enginyeria per a estudiants de la Universitat Politècnica de Catalunya i la Universitat Ramon Llull, té col·laboradors d'anomenada com Hispasat o Geospace i fa un any que participen en el programa de vol del nou model de l'Ariane5.

Quatre empreses que aposten per innovar i ho fan amb planificació. Uns projectes, els seus, que produeixen beneficis i en generen més, com una cadena que no s'atura. Enguany són a la cresta de l'ona de la innovació. I el premi ho ha deixat clar.

Joan Esculies

